

lige, den 16de November i Folkethinget indbragte Lovforslag jo gik ud paa —, saa vil Nedgangen i Stattebeløbet kun andrage 18,000 Rd., hvormod den, naar man udvider Friheden til Leiligheder paa indtil 80 Kvadratalen, vil blive 38,000 Rd.; det er altsaa en Difference af 20,000 Rd., som Staten vil komme til at tabe mere, hvis man saaledes udbider Fritagelsen ud over, hvad der oprindeligt var foreslaaet. For Kjøbenhavnns Vedkommende bemærkede jeg strax, at jeg ikke kjender Forholdene saa nøie, at jeg kan afgjøre, om en Fritagelse multjen der er mere nødvendig; men, hvad Kjøbstæderne angaar, tror jeg virkelig ikke, at der behøves noget Extraordinært for at fremkalde den Slags Bygninger.

Scholer: De to ærede Herrer, der have udtalt sig, synes jo at være Modstandere af dette Lovforslag. Jeg har derimod betragtet Lovforslaget med mere velvillige Øine; thi vel kan det være, at Fritagelsen ikke i alle Tilfælde vil komme Leierne til Gode, men jeg tror dog, at i de allerfleste Tilfælde vil det blive saa. Naar den ærede sidste Tale mente, at Fritagelsen skulde være en Spore for Folk i Kjøbstæderne til at bygge mindre Leiligheder, saa tror jeg, at det vist er en seilagtig Anskuelse; thi Byggegrundene ere der i en saadan Pris, at det aldrig kunde betale sig for Folk at bygge smaa Leiligheder af Hensyn til Fritagelse for Bygningsafgiften. Hovedspørgsmaalet er imidlertid for mig dette, om Finanserne kunne taale dette Afdrag. Det forekommer mig, at det andet Thing har gjort sig skyldigt i en stor Inkonsekvens derved, at det, efter at have forkastet Lovforslaget om en Indkomstskat, dog vedtager Lovforslag som dette, der medfører en Afgang i Statens Indtægter; thi for at komme til saadanne Reforme i Stattevesenet, som jeg anser for meget heldige, baade paa dette Punkt og paa andre Punkter, vilde det i mine Tanker være nødvendigt at have en Indkomstskat for dermed at dække Afgangen i Indtægter. Hovedsagen ved Beskatningen maa jo absolut være, at man søger at ramme dem, der kunne taale Beskatningen; thi at beskatte Almøden er og

bliver altid en Feil. Det forekommer mig nu, at, naar man vil gjøre det Skridt, som her er foreslaaet, hurde man have Mod til at gjøre Skridtet fuldt ud. Jeg anser derfor §. 6. for at være en uheldig Paragraf; thi, hvad vil det sige, at i andre Tilfælde indtræder Fritagelsen først om 5 Aar? Det forekommer mig, at, naar man tør bøde dette Skridt, saa bør man ogsaa gjøre det fuldt ud og stryge §. 6. Hvis man gjorde dette, saa blev man ogsaa fri for det Mistlige ved disse Anmeldelser og Revisorer, hvis Rigtighed det i mine Tanker vil være saare vanskeligt at kontrollere. Endelig kommer der i Slutningen af Paragrafen denne i senere Love saa hyppige Bestemmelse om offentlig Politisags, det lader jo næsten til, at vi i alle nye Love skulle have en saadan Bestemmelse. Jeg anser i det Hele taget §. 6. for at være høist uheldig, og, hvis dette Lovforslag skulde komme ud som Lov, vilde jeg sætte megen Pris paa, at hele denne Paragraf gik ud. Naar i Dvrigt, den ærede sidste Tale omtalte, at forsaavidt der var Tale om Bygninger, der eiedes af Beboeren, saa kunde han endda nok finde nogen Grund til Loven, men anderledes var det, naar der blot var Tale om Leiehuuse og Leiestuer, saa tror jeg, at netop i den sidstnævnte Henseende vilde Loven have sin store Betydning, navnlig for Landets Vedkommende; thi der er Bygningsafgiften paa mange Steder bleven misbrugt i en meget høj Grad. Den bliver brugt meget forskjellig paa de forskjellige Steder. Der er saaledes smaa Leiestuer paa Landet, hvor der svares en meget stor Bygningsafgift, idet Branddirektøren, naar en Gaardmand har en Inderstue, opmaaler hele Længen, og saa maa der svares Bygningsafgift af den hele Længe, uagtet der maaste kun er to til tre Fag, hvori der sidder en Bøverst eller en Smaahaandværker. Det er en stor Misbrug, og det har havt til Følge, at disse Smaahaandværkere næsten alle ikke have kunnet faae Behøelse, thi den bliver dem for dyr. En Mand vil nemlig hellere have den lille Leilighed staaende ubeboet end svare Bygningsafgift af den hele Længe, fordi en lille Del deraf bruges til Haandværksdrift. Jeg tror, at Loven vil virke meget heldig og i Reglen komme